

*

همان کز سگی زاهدی دیدمی

۸۱ همی بینم از خیل و خلم و خلو

*

یک موی بدز دیدم از دوز لفت

چوناوش بسختی همی کشیدم

با موی بخانه شدم پذر گفت

۸۴ منصور کدام است از این دو گانه

مثنویات

سبک باش تا کار فرمایت

سبک وار هرجای بستایت

*

* چو کرد او کلیزه پراز آب جوی

باب کلیزه فرو شست روی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتابل جامع علوم انسانی

- خرذ اسیر هوا گشته و دل آنِ دو چشم
 روان مطیع لب و جان بچنگ ک زلف رهین
- عدیلم آن که عدیل دو لاله کزدم داشت
 ۷۲ کمند زلفش بر لاله بر فکنده کمین
 دو ابروان سیاهش کمان غالیه توز
 دو زلفکان درازش کمند مشک آگین
 کنون بسان کمان است سرو قامت من
 کنون بسان کمند است روی من پرچین
 تو دور گشته و من دور مانده از خدمت
 ۷۰ بزندگانی آری چه حال بذر از این
- *
- ز عشق تست که جانم جدا شود از تن
 چه جای روح که من هم جدا شوم از من
- پایان نویانی
- یک نقطه آید از دل من وز دهان تو
 یک موی آید از تن من وز میان تو
 شاید بُذن که آید جفتی کمان خوب
- ۷۸ زین خم گرفته پشت من و ابروان تو
 شیز و شبه ندیدم و مشک سیاه و قیر
 مانند روزگار من و زلفکان تو
 مانا عقیق نارد هرگز کس از بمن
 هرنگ این سرشک من و دو لبان تو

...

	بنالیذ و تنش بگرفت نقصان برآمد برفلکچون نوک چوگان فکند این نعل زرین در بیابان خم ابروی ماه نو نمایان	مه گیردون مگر بیمار گشتست سپر کردار سیمین بود و اکنون تو گفتی خنگی صاحب تاختن کرد شب عید از بروی فلک شد
۶۰		...

	زکانش نامذی بیرون ز پیمان نه بینی زرد رویش چون پشمیان	درم گر جود او دانسته بودی بدین معنی پشمیان است دینار
۶۲		...

*

	بدانستمی من همی آن زمان شهادت نهندش همی در دهان	که بر سیم سکته چرا کرده‌اند درم ز آن کف او بنزع اندراست
		*

سپندی آمد و اندر رخ او قتاًم چین

۶۶	کنون سزاست که من دور گردم از بت چین بروز دولت کین از زمانه جسم باز کنون زمانه ز من باز جست بکسره کین اسیر آن شده‌ام کو اسیر بود مرا
	بدان زمانه چنان بد بدین زمانه چنین

بسا دو حلقة زلني که دست من بکشيد

۶۹	که خاک شد ز نسیمش بمشک ناب عجین بسا دهان چو انگشتري که دولب من
	نهاده بود براو سال و مه بجای نگین

لگام بود مرا بر سر زمانه بکی

٤٥ کشیده گشت کنون و گسته گشت لگام

کنون که نهم افزون تر است و نعمت کم

دل بشاذی خوکرده کی گیرد آرام

به با غبان نگرم کز بکی ضعیفک شاخ

بروزگارش سروی کند بلند قیام

همی زهر گلی کاورد بشیفته رنج

٤٨ بیار دارد اورا دوازده مه تام

نه برکندش ز جای نه باز گیرد آب

نه بگسلاند از شاخ و ندهنش دشنام

بروزگار فزون تر شود درخت همی

مرا کی است بپری همی در این هنگام

کرا هنر بفراید چرا بکاهد مال

٥١ اگر نه زین دوبکی دست برحکیم حرام

مگر ستاره دانش که او فناذ نخست

ابر مقابله خواسته گرفت مقام

*

سپارذ بتدبیر و سعیش زمام

جهان داد کاف الکفة آنکه ملک

نه بی رای او ملک دارد نظام

نه بی امن او عدل بیند جهان

جهان را بندو داد ایزد قوام

سخا را بندو کرد مولی عزیز

*

صبر کنم صبر و هر چه باذا باذم

باز گیرم دل ز تو چنانکه بذاذم

*

بیاغ اندر گل بشکفت خندان

بسان مرد ایرانی بتبت

- *
- ۴۲
- بنده دستم که بروز فراق از همه تن یار دلم بود و بس
- *
- ۴۳
- تند او آن جوان چابک رفت از غم ره گران و گوش سبک
با دونان پر زماست ماست فروش تاشکی برد پیش آن تاشک
- *
- ۴۴
- شد آن مودت و آن دوستی و آن ایام که بر مراد دل خویش می نهادم گام
خرذ اسیر هوا گشته و دل آنِ دو چشم زمانه پیش من آورد هرچه بودم کام
- بسا شبا که بروی نگار کردم روز
سپید روز که کردم بزلف خوبان شام
- دو دست عادت کرده فروکشیدن زلف
- ۴۵
- دو لب ببوسه خوبان گرفته خوی مدام از این پری بسوی من نویلد بود و رسول
وز آن نگار بر من درود بود و سلام
- مرا وجود سلاطین و مهتران زمین
- سرای زرین دیوار بود و سیمین بام
- همیشه خانه ام از نیکوان زیبا روی
- ۴۶
- چو کعبه بود بهنگام کفر پر اصنام
بهار تازه شکفته مرا همیشه پیش
- چو نوبهار شکفته بیانغ در باذام
- من وجهان دو همال و قرین ساخته خوی
- بمن زمانه و یاران من سپرده زمام

- ز چنبر کند سرو وز سرو چنبر
بن برجهان و تو چونین منور
۱۲ چرا بارخ نست دائم مجاور
کجا کژدم خلد باشد معنبر
بدان قد بر رفته ضوء صنوبر
همانا که از هر دل ای مصور
۱۵ همی باذه ز انگشتم آید مقطر
بیاور که گوهر شود یار گوهر
بدان روی چون آتش از شاخ عرعر
که خوش بوی تر باشد از ماہ آذر
۱۸ ترا ز آب حیوان بباراست شکر
ترا چشم جاذوست بایر و خنجر
فری قد یازانت چون عمر اختر
همی زی زمین آیدی جرم از هر
۲۱ بحیره درون چون نگاری بدر بر
که روی وفا گردذ از وی مخدّر
ز کافور آن عارضت گشته یاور
چه نالم چواز جور کافور عنبر
۲۴ همی گل فراز آرد از سنگ مرمر
که از بُوی مشک است و زنگ معصفر
ابر یا ذ سلطان اعظم همی خور
بشمیش کرده جهان را مسخر
۲۷ فزون دارد او چا کراز طوس نوذر
بدان چنبر بن زلف و بالای سروین
ایا آفتانی که تو تیره کردی
شنیدم که در خلد کژدم نباشد
مگر کژدم عنبرین اند شاید
بدان دو رخان آفت آفتانی
بدلهای در ایندون مصور شدی تو
بدانگشت بنایم ار دو رخانات
ترالب چو باذه مرا باذه برلب
مرا دل چو آتشکده کردی از غم
چرا از دلم دور داری رخانات
نمایند بآب اندرون شکر ای بت
که بی تیر و خنجر کند کار جاذو
فری روی تابان چون روی دولت
چو بشینی از پای گوئی ز گردون
مجلس درون چون بهاری شکفتنه
بیو سه مکن وعده بدرود مارا
که کافور بگشاید آب از دو دیده
ز کافور و آن عنبر عارضت
بپیش آور آن جام زرین که دولت
ز مشک مُعَصفر مئی آفریده
اگر مزدخواهی تو از باذه خوردن
سر تاجداران و گردان گینی
کجا کترین بندگانش چو بیژن

اشعار منصور منطقی

قصائد وغزلات

ای جهانداری کاین چرخ ز تو حاجت خواست

که تو بر لشکر بد خواهان بگمار مرا

*

چون زمین کتیر کو از دور
همچو آب آید و نباشد آب

*

از غم و غصه دل دشمنت باز ۲
گاه در ناپاک و گاهی در سنخچ

*

از آن خورشید زرین شد که بر ملکش گذر دارد

ستاره زان همی لرزد که از تیغش حذر دارد

بر سخاوت او نیل را بخیل شمار

*

مرا اسیر گرفته بئی گرفت اسیر ۶
شگفت نیست که نخجیر جوی شد نخجیر

*

لبش جای جان و رخشش جای آذر
نگاری سمن بوی و ماهی سمن بو

بروی دلارام و زلفین دلبر
بهار بتان است و محراب خوبی

بنی دابه' جان و تیمار پرور
عذاب روان آفریده زرحمت

۳

۷

۹